

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

Tirso de Molinas skuespil “Bedrageren fra Sevilla og Stengæsten”, der handler om forførelser, bedrag og mord, forligger nu for første gang på dansk. Det er kun det andet skuespil af Tirso de Molina, der hermed foreligger på dansk; i 1878 udkom nemlig det ikke opførte skuespil: “Don Gil den Grønne” (1878, oversat til dansk af Albert Richter, 1837-1899).

Don Juan er, som det nævnes i bogen, en flot fyr, kvinder ikke kan modstå, og hans “signatur” er, som Tirso de Molina skriver, “bedrageren” – noget Don Juan i øvrigt også kalder sig selv – og hans største glæde er “at forføre en kvinde og at franarre hende æren”.

Modsat Don Juan i Lorenzo da Pontes (1749-1838) libretto til W.A. Mozarts (1756-1791) opera “Don Giovanni”, uropført 1787, hvor Don Juan i operaen ikke får forført nogen – vi ser kun forsøg på forførelser og hører om hans tidligere erotiske præstationer i Listearien, hvor blandt andet 1003 forførelser i hans hjemland Spanien nævnes – så forfører Don Juan i Tirso de Molinas skuespil fire kvinder. Forførelsen af den ene af kvinderne, Doña Ana, fører til Don Juans mord på hendes fader, Don Gonzalo de Ulloa.

Det mord får fatale følger for Don Juan. Efter at have hånet statuen på Don Gonzalo de Ulloas gravmonument, inviterer han frygtløst statuen af den døde kommandant til middag. Stengæsten geninviterer Don Juan til middag i kirken, hvor retten består af skorpioner,

hugorme og fingernegle, og en vin der er fremstillet af galde og eddike. Vi ved – indirekte – at Don Juan har spist af måltidet i kirken, for som der står, så takker han “ej nej” til, hvad “helvede kan” tilbyde. Det er dog ikke denne særlige middag, som Don Juan dør af; hans død skyldes kommandanten, der med et fast greb i hans hånd trækker ham – via sarkofagen i kirken – med sig ned i dødsriget.

Dette oprindelige drama om Don Juan har været opført adskillige steder i verden, men endnu ikke herhjemme. Nævnes skal dog en opførelse på Århus Teater i 1991 af en bearbejdelse af stykket, skrevet af den engelske dramatiker Nick Dear (født 1955), med titlen “The last days of Don Juan” (1990, “Don Juans sidste dage”).

Tirso de Molinas “El Burlador de Sevilla y Convidado de Piedra” er oversat fra spansk til dansk af Sanne Bertram og har – som det fremgår – fået titlen: “Bedrageren fra Sevilla og Stengæsten”. Sanne Bertram, der er cand.phil. i spansk sprog og litteratur, har oversat en lang række spanske værker til dansk, heriblandt Carlos Fuentes “Den gamle gringo”, og ikke mindst Isabel Allendes “Åndernes hus”.

En tak til Statens Kunstfond, der har støttet udgivelsen.

Jens Staubrand
Stauer Publishing

PROLOG TIL TIRSO DE MOLINAS

“Bedrageren fra Sevilla og Stengæsten”

af Sanne Bertram